

Zavezniške armade osvobodile Belgijo

Rusi 50 milj od jugoslovanske meje; Titove čete prodirajo proti Belgradu

BRUSELJ IN ANTWERP PADLA V BRITSKE ROKE; ZAVEZNIŠKA ARMADA VDRLE V NIZOZEMSKO

Neuradno se poroča, da so ameriške čete blizu Aachena vdrle v Nemčijo

LONDON, 4. septembra — Danes so Angleži v silnem navalu zavzeli belgijsko prestolico Bruselj in veliko belgijsko luko Antwerp, in iz nizozemskih virov se poroča, da so britske sile vdrle že 5 milj globoko v nizozemsko ozemlje.

Kakor izgleda, se Belgija in Nizozemska celo hitreje osvobojujeta izpod nacijskega jarma kot pa sta spomladi leta 1940 padli pod navalom nemškega orožja. Sovražnik, ki je pritisnjen med britskimi silami in atlantsko obalo, stoji pred "Dunkirkom," iz katerega ni nobenega izhoda.

S PADCEM ANTWERPA SO ZAVEZNIKI DOBILI PRVO VELIKO OCEANSKO LUKO

Nocoj so dospela senzacijska poročila, da so čete ameriške prve in tretje armade v bližini Aachena in Južno od Perla vdrle v Nemčijo. Z ozirom na dejstvo, da s fronte, kjer prodirajo Amerikanci, prihaja zelo malo poročil, je razvidno, da komanda namenoma vsiljuje molk glede senzacijskega razvoja na dotičnem sektorju zavezniške invazije.

Angleži, ki so v teku zadnjih šestih dni prodrli 210 milj daleč in razklali Belgijo na dvoje, so z zavzetjem Antwerpa preskrbeli zavezniškim armadam prvo veliko oceansko luko, skozi katero se bo moglo zalagati zavezniške sile za nadaljevanje ofenzive proti Nemcem.

ZADNJE ŽELEZNIŠKE ZVEZE MED OBALE IN NEMČIJO PRESEKANE

S padcem Antwerpa so bile presekane zadnje železniške zveze med belgijsko in francosko obalo ob Rokavskem prelivu in Nemčijo. Antwerp je drugo največje belgijsko mesto in leži 23 milj severno od Bruslja, ki so ga Angleži okupirali preje tekom dneva skoro brez vsakega boja.

Neko zakasnjeno poročilo od devete zračne sile v Franciji ustvarja vtis, da so bile ameriške edince morda tudi udeležene pri prekoračenju holandske meje, o katerem je nizozemski premier Peter Gerbrandy objavil uradno naznanilo v Londonu, kjer se nahaja sedeže nizozemske zamejne vlade.

Skoro neverjeten uspeh zavezniškega orožja je razviden iz dejstva, da se je vdrteje v Nizozemsko izvršilo komaj tri dni od časa, ko se je začela bitka za Belgijo.

EISENHOWER APELIRA NA NIZOZEMCE, DA REŠIJO ROTTERDAM IN NJEGOVO LUKO

Prvo naznanilo o prekoračenju nizozemske meje je objavila holandska novinarska agencija Aneta, ki je poročala, da so Angleži vdrli pet milj globoko v notranjost dežele in zavzeli mesto Breda, kjer je feldmaršal Rommel leta 1940 po bliskovitem podjarmljenju Holandske ustanovil svoj glavni stan.

Gen. Dwight D. Eisenhower je danes v posebnem radijskem pozivu apeliral na Nizozemce, da storijo vse, kar je v njihovi moči, da obvarujejo luko, tovarne in železniške naprave v Rotterdamu, ki leži 25 milj severno od Brede, pred uničenjem od strani Nemcev, iz česar se sklepa, da se borba za Nizozemsko razvija iz isto bliskovito brzino, s katero se končuje bitka za Belgijo.

AMERIŠKE OKLOPNE SILE VRGLE NEMCE PREKO MOSELLE; METZ PADEL

Ameriške oklopne sile pod poveljstvom gen. Pattona, ki so že pustile za seboj trdnjavsko mesto Metz, so vrgle Nemce preko reke Moselle med mestoma Metz in Nancy.

Kanadske in poljske sile so zdrobile nemški odpor v Abbeville, daleč v ozadju belgijske fronte, in zavez-

Jugoslavija bo zahtevala odškodnino od Bolgarske

LONDON, 29. avgusta. (O. A.) — Dobro poučeni poznavalci balkanskih razmer trde v zvezi z novicami o bolgarski prošnji za premirje, da bo zahtevala Jugoslavija poravnava vse prizadete škode, katere so krive bolgarske okupacijske čete.

Poleg tega bo zahtevala tudi kaznovanje vseh onih članov zasedbenih čet, ki so se obnašali nezakonito.

Pričakovana izjava premierja Subašića

Jugoslovanski ministrski predsednik dr. Ivan Subašić bo naznanil stališče Jugoslavije glede ureditve razmer z Bolgarijo angleškemu zunanjemu ministru Anthony Edenu, s katerim se namerava sestati v kratkem.

Pravijo, da bo dr. Subašić izjavil, da bo Jugoslavija šele po poravnavi odškodnine in drugih zahtev, obnovila svoje staro prijateljsko razmerje z bolgarsko državo, s katero utegne morda celo stopiti v zvezo radi ustanovitve skupne federativne organizacije balkanskih narodov.

Kaj bo stališče Grčije?

Mogoče pa je, da se bodo pojavile težkote v pogledu take federacije, ker bo treba v tem pogledu upoštevati tudi Grčijo, s katero ima Jugoslavija prijateljske zveze, tako da bi brez

CLEVELAND OČUTIL POTRESNI SUNEK

Danes ob 12:45 zjutraj se je v Clevelandu občutil potresni sunek, ki je stresel vse severovzhodne pokrajine Zedinjenih držav in nekatere kraje v Kanadi. Sunek je bil tako močan, da so se zazibali domovi in druga poslopja.

Tresljaji, ki so se nadaljevali skozi eno minuto, niso v Clevelandu in po drugih mestih povzročili nobene škode. Rev. Joliat, ravnatelj potresne opazovalne postaje na Carroll univerzi, je izjavil, da je bil center potresa okoli 270 milj od Clevelanda.

NEMCI SE MORDA UMAKNEJO IZ ITALIJE

BERN, 28. avgusta (O.N.A.) — V severni Italiji prevladuje mnenje, da bodo Nemci zapustili Italijo še predno nastopi jesen. Nemški maršal, ki sedi na gotski obrambni liniji, je v nevarnosti, da ga zagrabijo klešče iz vzhoda in zahoda, kajti vse kaže, da bodo jugoslovanske sile maršala Tita kmalu zagnale ofenzivo velikega obsega v smeri beneške province.

nje Jugoslavija najbrže nerada vstopila v federacijo.

Grčija pa je ona dežela, ki je največ trpela od bolgarske okupacije, ter bo brez dvoma zahtevala, da ji Bolgarska poravnava vso škodo in do dobra likvidira to trpko preteklost, predno bo pripravljena, da se pogaja z Bolgarijo o kakšnih načrtih glede bodočnosti.

Finci kapitulirali; Nemci morajo iz dežele do 15. sept.

LONDON, 5. septembra. — Stockholm poroča, da se Nemci pripravljajo, da zapustijo Dansko. V Kopenhagnu so naciji začeli sezignati dokumente in vse nemške ženske in otroci so dobili ukaz, da odpotujejo do petka.

STOCKHOLM, 4. septembra.

— Tri leta trajajoča vojna Finske proti Sovjetski Rusiji se je končala danes z dramatičnim poveljem, da se preneha streljati, in topovi na obeh straneh 500 milj dolge fronte so takoj obmolknili.

Finski viri pravijo, da se bodo Nemci začeli umikati iz Finske v torek. V smislu pogojev premirja, ki so bili sprejeti med Finsko in Rusijo, morajo biti do 15. septembra vsi Nemci iz Finske. Tisti naciji, ki bi do takrat ne zapustili dežele, bodo razoroženi in internirani.

SEJA PROGRESIVNIH SLOVENK

V sredo ob 7.30 uri zvečer se vrši seja krožka št. 3 Progresivnih Slovenk, v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Članice so vabljene, da se udeležijo polnoštevno.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondiv in vojno-varovalnih znamk!

Konvencija odobrila delo SANSovega odbora

Konvencija Slovenskega ameriškega narodnega sveta, ki se je vršila v Slovenskem narodnem domu v soboto in nedeljo 2. in 3. septembra, je na četi odobrila delo, ki ga je vršil izvršni odbor organizacije izza ustanovitve v decembru 1941 in novo izvoljenemu odboru naročil, da nadaljuje z delom za združenje Slovenijo v novi, demokratski in federativni Jugoslaviji.

Konvencijo je otvoril predsednik lokalne podružnice Mr. Leo Kushlan, ki je izjavil, da je bila sklicana, da se razčisti pojme, in da se poda odgovor tistim, ki so več kot leto dni izza plota metali blato na SANSov izvršni odbor. Po petju ameriške himne od strani Mrs. Tončke Simčič, katero je spremljal Mr. Ivan Zorman, je nastopil SANSov predsednik Etbin Kristan, ki je v ognjevitim govoru opozoril na pomembnost dni, v katerih se shaja prvi redni zbor SANSa. Rekel je:

"Kar je bilo pred kratkim še

nejasno, se je razjasnilo. Kdor hoče vedeti resnico, jo lahko ve. Poleg tega, da žalujemo nad neizmernimi žrtvami, katerih je zahtevala osvobodilna borba našega ljudstva onkraj morja, nas ob tej uri obhaja radost, kajti Rdeča vojska drvi proti Jugoslaviji, in bo kmalu podala bratske roke junaškim borcem maršala Tita."

Sledili so ostali odborniki in podali svoja poročila, ki so bila vsa soglasno odobrena.

Odbor, ki ga je izvolila, je bil sledeči: Joseph Zavertnik (New York), predsednik; Fred Vider in Mrs. Josephine Zakrajšek, prvi in drugi podpredsednik; Mirko G. Kuhel, tajnik; Jacob Zupan, zapisnikar.

Konvenciji je prisostvovalo 124 delegatov in odbornikov, med katerimi so bili zastopniki vseh slovenskih organizacij v deželi. Med delegacijo je bil tudi Rev. Matija Kebe, slovenski župnik iz Pittsburgha.

V nedeljo je dospel na konvencijo častni predsednik SAN-

Sa, pisatelj Louis Adamič, ki je podal obširen referat in med drugim prečital pismo, katerega je prejel od maršala Tita. Bil je deležen navdušene ovacije.

V imenu župana Franka J. Lauscheta je pozdravil konvencijo njegov tajnik John J. Lokar, in kot govornik je nastopil pred konvencijo Leo Krzycki, predsednik Ameriškega slovenskega kongresa.

Tekom konvencije so predstavniki naših organizacij na postaji NBC rekordirali radijske govore za oddajo v stari kraj, ki so bili prečitani in odobreni od konvencije. Govorili so: Vincent Cainkar za SNPJ, Janko N. Rogelj za ABZ, Marie Prislant za S.Z.Z., in Mr. Železnikar za KSKJ.

Novi izvršni odbor, ki ga je izvolila konvencija, je sledeči:

Louis Adamič častni predsednik; dr. F. J. Kern, častni podpredsednik, Marie Prislant, častna podpredsednica.

Etbin Kristan, predsednik; Janko N. Rogelj, prvi podpredsednik; Fred Vider, drugi podpredsednik; Mirko G. Kuhel, tajnik; Vincent Cainkar, blagajnik. Odborniki: J. Jurjevec, Leopold Kushlan, Albina Novak, Anton Krapenc in Frank Zaitz. Nadzorniki: Jos. Zavertnik, Josephine Zakrajšek in Železnikar.

DRVI PROTI ZAPADU, DA SPOJI SVOJE SILE S ČETAMI MARŠALA TITA, KI SE BLIŽA BELGRADU

LONDON, torek, 5. septembra — Snoči je bilo tu poročano, da so čete Rdeče vojske v svojem prodiranju zapadno od Bukaresta prodrle preko Krajova, ki leži več kot 110 milj zapadno od romunske prestolice, in da se nahajajo ruske čete samo še 50 milj od jugoslovanske meje.

Bliskovita ofenziva Rdeče vojske stremi za čim hitrejšo spojitvijo s četami Jugoslovanske osvobodilne vojske, katere pod maršalom Titom vodi istočasno ofenzivo proti Belgradu.

Rusi zavzeli Brašovo v Sedmograški

Istočasno se poroča, da so Rusi udarili preko Sedmograških Alp in zavzeli važno trdnjavsko mesto Brašovo. Rusi so dalje zavzeli mesto Targoviste, ki leži 28 milj zapadno od Ploestija, kakor tudi mesto Gaesti, ki leži 37 milj južozapadno od Ploestija.

Nemška radijska oddaja tudi

poroča, da so Rusi ustanovili mostišča na bolgarskem teritoriju, medtem ko Moskva še ni potrdila prekoračenja bolgarske meje.

Nova ofenziva severovzhodno od Varšave

Druga beloruska armada pod poveljstvom generala Zaharova je podvzela mogočno ofenzivo med rekama Bug in Naretew, severovzhodno od Varšave, in je zavzela okrog sto naseljenih krajev severozapadno od Limze, velike nemške trdnjave, ki se nahaja 20 milj južno od nemške vzhodno-pruske meje.

VLADA POZIVLJA STARŠE IN JAVNOST, DA SE ZAPOSLENA MLADINA VRNE V ŠOLSKE KLOPE

Nujem poziv je bil naslovljen staršem, občinam, šolam, cerkvam in delavskim unijam, naj organizirajo kampanjo za vpisovanje v šole otrok šolske starosti, ki so bili med počitnicami morda zaposleni, tako da se bodo v jeseni vrnili v šolske klopi. Oddelek za otroke v departmentu za delo, oddelek za vzgojo in federalna agencija za varnost so skupno izdali potom Office of War Information knjižico, v kateri se naglašajo, da je vsakemu Amerikancu, moškemu ali ženi, potrebna prav najboljša vzgoja, katero mu more preskrbeti država.

"Za otroke same, prav tako kot za bodočnost naše države, je potrebno, da preskrbimo otrokom čim več izobrazbe v 'high school.' Vzgoja je ključ prihodnosti," se naglašajo v tej knjižici.

Kot je moderna vojna odvisna od znanstvene sile, bo tudi trajen mir odvisen od razuma in znanja, nadaljuje omenjena knjižica. "Mi dobro vemo, koliko se ima država zahvaliti zdravju—telesnemu in duševnemu—svojih državljanov. Kot država pa hočemo, da postanejo naši otroci še bolj razumni, spretni in uspešni kot so zdaj. In vemo tudi, da so nam šole sposobne pomagati do tega."

Novi grobovi

FRANCES MEDVES

V nedeljo zvečer je po dolgi in mučni bolezni umrla na svojem domu Frances Medves, rojena Mencej, stara 62 let, stanujoča na 1028 E. 72 St. Doma je bila iz Iga pri Ljubljani, kjer zapušča dva brata, Matta in Josepha in več sorodnikov. Tukaj je bivala 34 let. Zapušča žalujočega soproga Franka, doma iz Kobarit, občina Tivec na Primorskem, ter tri otroke: Emilie, poročena Simončič, Franka, ml., in Rudolpha. Pogreb se bo vršil v sredo ob 8:15 uri zjutraj iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

EDWARD WEISSHOPPEL

Staršem Edward in Bernadette Weissshopel, 4472 W. 56 St., je umrl sinček Edward, ml., star 11 mesecev. Mati je hči dobro poznane družine Paul in Josephine Praust, 1281 E. 169 St. Pogreb se vrši v torek ob 1.30

uri popoldne iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzetje in nato na Calvary pokopališče.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 6311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year - (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year - (Za pol leta)	3.50
For 3 Months - (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year - (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year - (Za pol leta)	4.00
For 3 Months - (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year - (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year - (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

DEKLARACIJA JUGOSLOVANSKEGA NARODNEGA OSVOBODILNEGA SVETA

Dne 17. avgusta t. l. je Jugoslovanski svet narodnega osvobođenja na osvobođenem ozemlju Jugoslavije podal deklaracijo, ki se glasi:

"Narodno osvobodilno gibanje je od začetka naše borbe proti osvajačju uspelo, da zedini vse narodne sile. Voditelji tega gibanja so vedno postavljali stvar osvobođenja države od barbarskih fašističnih osvajačev nad vse druge posebne interese političnih in socijalnih grup in razredov. Iz tega razloga tudi, ko so divjale najbolj krvave bitke z osvajačji in njihovimi rablji, se je z vsjo silo delalo na tem, da se omogoči vsem, ki ljubijo svoj narod in svobodo, da se zbero v zedinjeni fronti narodnega osvobođenja. Ta trud je z uspehom kronan.

"Zedinjena fronta narodnega osvobođenja velike večine prebivalstva Jugoslavije je postalo osnova oboroženega odpora celega naroda proti okupatorju. Na tej osnovi so formirani partizanski oddelki in redne enote Vojske narodnega osvobođenja Jugoslavije. Več kot dve in pol leti so resnične sile odpora Jugoslavije nezadovoljno gledale, kako so begunske vlade, ena za drugo, namesto da bi podprle nadčloveško borbo narodov Jugoslavije za svobodo svoje domovine, trdoglavo nadaljevale na svojem sovražniškem stališču do Narodno osvobodilnega gibanja in skozi svojega ministra Dražo Mihajloviča vodile oborožen boj proti svojemu lastnemu narodu, na strani okupatorjev. Narodni poslanci na drugem sestanku Antifašističnega sveta dne 29. novembra 1943, so v svoji resoluciji obsodili izdajalsko delo begunskih vlad in izrazajoč trpljenje vseh narodov Jugoslavije, objavili zgodovinsko resolucijo o ustvarjanju federativne demokratične Jugoslavije.

"Narodno osvobodilno gibanje je v svojem gibanju, katero je sprejel cel narod. Gibanje je obenem demokratično in narodno, medtem moramo podčrtati, da imajo voditelji gibanja narodnega osvobođenja Jugoslavije pred seboj eden edini važen smoter: boriti se proti okupatorju in njegovim hlapcem in zgraditi federativno demokratično Jugoslavijo, a ne, kakor nas naši sovražniki obtožujejo, da je naš cilj, da se uvede komunizem. Nadalje, kot je izraženo v resolucijah drugega sestanka Antifašističnega sveta od 29. novembra, 1943, bodo narodi Jugoslavije v stanu, da na koncu te grozne vojne za osvobođenje in na temelju demokratičnih načel, sami s svojo lastno svobodno voljo odločijo o obliki notranje vlade. Mi odbijamo vsako misel oboroženih sil gibanja narodnega osvobođenja, ki bi šla za tem, da z vporabo orožja zapreči svoboden in popolen izraz narodne volje, ker Vojska narodnega osvobođenja je samo del in to najboljši del našega naroda. Nacionalni komitet Jugoslavije smatra odstranitev Puričeve vlade in Draže Mihajloviča, ministra vojske, za koristen dogodek in se izjavlja pripravljen, da sodeluje z vlado v inozemstvu, ki bo resnično izpolnjevala nalogo podpiranja borbe celotnega ljudstva proti okupatorjem.

"16-ega junija se je vršil na svobodnem teritoriju Jugoslavije sestanek med Dr. Ivanom Šubašičem, zastopnikom kraljevske jugoslovanske vlade in delegacijo Nacionalnega Komiteta osvobođenja Jugoslavije, pod mojim predsedstvom, o verjetnosti in oblikah sodelovanja. Dosegli smo soglasje v mnogih vprašanjih, tekst pogodbe je že objavljen. Cilj sporazuma je: povečati napore ljudstva za osvobođenje v tej krvavi borbi proti okupatorju in njegovim rabljam, mobilizirati za ta boj vse one, ki se še vedno nahajajo izven, organizirati največjo materialno podporo našim borecem na fronti in ljudstvu v ozadju, onemogočiti izdajalce kakor je Draža Mihajlovič, da bi skrivali svoje izdajalstvo za oblastjo legitimne vlade in končno zvezati našo borbo za osvobođenje še bolj k zavezniški fronti proti Hitlerju in čim bolj pod-

preti zavezniške napore za uničenje največjega sovražnika človeštva.

"Vse narodne in demokratične pridobitve, katere je naš narod dosegel za časa tri letne borbe proti okupatorju in njegovim krvnikom, zajamčene so v pogodbi. Te pridobitve so našemu narodu garancije, da ne bo nič storjeno proti njegovi volji.

"Pogodba s predsednikom Jugoslovanske vlade v Londonu Dr-jem Ivanom Šubašičem, je rezultat zmaganega naroda nad okupatorjem in njegovimi rablji. Zato pomeni tako važen korak h končni likvidaciji gnjusne in kriminalne zarote odkritih kot spretno prikritih zarotnikov od Nediča in Paveliča pa do Draže Mihajloviča, ki so sprejemali orožje od okupatorjev s tem, da se borijo proti naše Narodno Osvobodilne vojske in našega naroda. Ni dvoma, da bo ta pogodba zelo važen prispevek k očvrstitvi edinstva naših narodov v njihovi težki borbi proti okupatorjem in njihovim rabljam.

"Za one, ki so še izven in se bojijo te pogodbe, je to zadnje povabilo, da sodelujejo v gibanju Narodnega osvobođenja in store svojo dolžnost do njihove mučniške očetnjave. Ta sporazum je končno in odločno povabilo vsem zavednim Srbom, ki služijo okupatorju in ki se borijo proti svojega lastnega naroda pod Nedičem in Dražo Mihajlovičem, da pristopijo k Narodno osvobodilni vojski Jugoslavije, vsem Hrvatom, posebno Domobrancem in Ustašam, ki so se borili na strani okupatorja proti svojemu lastnemu narodu in proti zavezniškim naših lastnih narodov skoro tri leta, in na ta način prizadeli svoji hrvaški domovini veliko sramoto. To se tudi odnaša na slovenske Domobrancelje, ki so bili organizirani po izdajalecu Rupniku, da se borijo proti svojemu lastnemu narodu na strani nemškega okupatorja. Ni več mogoče, da se komurkoli odpušča v tem trenutku, ko se narod bori za življenje in smrt. Nobeden strankarski ali katerikoli interes ne more opravičiti one, ki so izven ali celo služijo okupatorju. Fronta naše narodne borbe za osvobođenje je dovolj široka za vsakega, ki ljubi svoj narod in ki je zares pripravljen, da se bori z orožjem v obrambi svoje svobode, da najde v njej svoje mesto.

"Končno hočemo naglasiti, kako je materialna podpora, ki je dana naši Vojski narodnega osvobođenja od strani naših velikih zaveznikov, Velike Britanije, Zedinjenih Držav Amerike in Šovjetske Unije, koristna in izdatna, in tem potom izražamo našo hvaležnost za to podporo. Mi verjamemo, da bodo naši zavezniški nadaljevali z vsjo mogočo pomočjo tudi v bodoče, tako da bodo narodi Jugoslavije s svojo Vojsko narodnega osvobođenja storili čim več v skupnem naporu za končno zmago nad kletim okupatorjem.

Podpisan: J. B. TITO
 Predsednik: "Nacionalnega komiteta osvobođenja Jugoslavije"

Vabilo na otvoritev

kampanje Lauscheta in Roosevelta dne 10. septembra v Slovenskem društvenem domu, Euclid, Ohio

"Zamujena sreča je v starosti kovač srca"

Ak' človek v duhu gleda ure zamujene,
 Po pot' ko danes hodiš sam brez tovarišije,
 Mrzli pot na čelo marsi'krat doide,
 Zakaj si zbal se srečat' prot' idoče sreče,
 Sreče zamujene, v starosti so srca kovači,
 V srce prišli so neusmiljeni gostači,
 Če ednega utolažiš, da se pomiri,
 Se drugi, bolj močnejši, v tebi oglasi,
 Marsi'krat v družbi opazuješ smeh,
 Ko vidiš tovarišijo sedeti po stoleh,
 Vsak bi rad oblažil glas pekočih sreč,
 Če nje bolj tolaži, bolje so kričeč,
 Ti srca gostači, povsod gredo s teboj,
 Sreče zamujene so tovariš tvoj',
 Oni ne poznajo tolažbe, ne solza,
 Razjedajo v tebi oboke od srca,
 Poslušaj glas srca, kar tebi narekuje,
 Povelje dan od srca, večkrat je pekoče,
 Ubogaj ga, ker to je tvoje sreče klic,
 Skesanih solz nikdar ne bo na tvojih lic,
 Ako bi bil poslušal kar srce govori,
 Srca kovači tudi prijat'li tvoj bi b'li,
 Poslušal bi prijatni glas in njih odmev,
 In tudi ti bi z njimi pesmico zapel.
 Ta pesmica zapeta, naj se tak glasi,
 Desetega septembra v Euclid gremo mi,
 Poslušat Frank Lauscheta, tako on veli,
 Da glasove vseh Slovanov, da vse on dobi,
 Dobro je poslušat našga Franka glas,
 On vedno je pripravljen braniti domu čast,
 Vsak, kateri odklone naš vesel poziv
 Ta kovače v srce nove bo dobil.

James I. Rotter.

GOSTJE VATIKANA OSVOBOJENI

Mrs. Tittman, soproga nekega ameriškega diplomata, je bila med mnogimi Amerikanci, ki so pribežali v Vatikan v zavetišče, ko je Amerika vstopila v vojno. Zgornja slika jo kaže ko je pri vходу v Vatikan pozdravila prihajajoče Amerikance, ki so se nahajali z zmogovito peto armado, ki je Vatikan osvobodila.

General Eaker - poveljnik zavezniške zračne sile v Sredozemlju

General poročnik Ira C. Eaker je bil solski učitelj v državi Oklahomi, ko je izbruhnila prva svetovna vojna. Sedaj je na čelu zavezniških zračnih sil v Sredozemlju. Leta 1927 je bil odlikovan, ker je uspešno završil polet okrog južno-ameriškega kontinenta, ter je tekom tega poleta "dobre volje" pokazal izredne sposobnosti in letalsko izurjenost pod najtežjimi okolstvinami, na katere je naletel tekom poleta.

Dve leti pozneje je Eaker zopet dosegel izreden rekord, ko sta z gen. Spaatzom vzpostavila rekord vztrajnosti in sta obdržala letalo "Question Mark" v zraku celih 150 ur — za ta nadaljni uspeh v letalstvu je bil odlikovan z letalskim križcem in pozneje si je pridobil z raznimi letalskimi poizkusi in vzletih še dodatna letalska odlikovanja in priznanja.

Nekaj let zatem je sodeloval pri poletu preko kontinenta, tekom katerega so pilotje vodili svoja letala zgolj s pomočjo instrumentov, to se pravi, da so bile izvidne line letal zastrte in niso mogli pilotje videti na zemljo, pa so v kljub temu sledili točno določenim zračnim črtam.

V ostalem je živel Eaker življenje povprečnega letalca ameriške zračne armade. Izučil se je letalstva na letiščih Austin in Kelly v Texasu. Potem je bil poslan na Filipine in je kmalu prišel naprej do čina kapitana in eksekutivnega častnika, ter je bil tudi poveljniški častnik na letališču v Manili. Pozneje je tudi bil v vodstvu na letališču Mitchel blizu New Yorka in pridobljen je bil tudi za nekaj časa armadni zračni poštni službi.

Temu aktivnemu službovanju je sledilo še šolanje v zračni taktiki in tehniki, kot tudi namoščenje v uradu šefa zračnih korov v Washingtonu.

General Eaker se je poleg aviacije zanimal tudi za žurnalizem in pravi, da bi hotel po končani vojni podeželski časopis. Studiral je tudi pravo in se zanimal za zgodovino — posebno ga je zanimalo vse kar ima zgodovina za povedati o Napoleonu in pa o ameriškem generalu Robert E. Lee-ju.

General Arnold je dober prijatelj Eakerjev in skupno ali v kolaboraciji z njim je spisal tri knjige o letalstvu. Zadnja od

teh knjig se imenuje "Army Flyer", ter je učna knjiga za znanstveno poučevanje avijatičev. To knjigo sta stara prijatelja, sedaj generala, spisala, ko sta bila skupaj na poletu v Alaski.

Kot oseba je gen. Eaker zelo vijuden človek, hladnega nastopa, bolj počasen v govoru, dočim je njegova postava srednja in bolj čokata, obraz pa poln in čeden. Zdjaj mu je 54 let in rodil se je v Field Creeku, Texas. Zelo rad ima šport, posebno drsanje na ledu, tenis, jahanje in golf.

V letu 1942, ko je bil Eaker v vojni dva meseca, je bil imenovan za brigadnega generala v evropskem vojnem teatru. Poveljeval je bombni skupini letalcev, ki je napadla Rouen v Franciji. S tem, da je šel s svojimi možmi, ko so bombardirali cilje, je dokazal, da je v pravih gledih svoje teorije, ki jo je zapisal in katera veli: "Ničče, ki ni bil nikdar sam udeležen v zračnih bojih, ne bi smel delati načrtov za take napadalne polete . . . pravi zračni poveljniki ne pošiljajo svojih letalcev v boj, pač pa jih vodijo sami."

Mnogo je delal skupaj tudi z angleškim zračnim poveljnikom, maršalom Sir Arthur Traversom, ki je imel bogate izkušnje v poveljevanju v nočnih bombnih napadih. Poznala sta se že pred vojno in sta tako postala iskrena prijatelja. Eaker je bil posebno interesiran v to, da nauči svoje letalce točne pogoditve tarče in v tem je tudi tako dobro uspel, da je prejel v mesecu avgustu odlikovanje srebrne zvezde, kar je četrto najvišje vojaško odlikovanje.

dejal: "Dokler ne pokažemo kaj smo zmožni storiti, ne bomo mnogo govorili. Upamo pa, da bodete, ko se spet poslovimo od vas, veseli, da smo bili tukaj." K tem njegovim besedam so pridodali Angleži lepo gesto, ko so ga jeseni l. 1943 odlikovali s viteškim redom in je bil povabljen h kralju v avdiceno.

Sedaj general Eaker poveljuje Sredozemski zračni sili, ter ima v svojem področju letalce, ki izvajajo obratne polete med Rusijo in Italijo . . . in ko so Rusi prvič dali sredozemski komandi na razpolago svoje letalske baze, je na enem od prvih obratnih poletov spremljal svoje letalce sam general Eaker — vedno strogo se držeč svoje pravila, da dober zračni poveljnik ne pošilja svojih letalcev v boj, pač jih vodi v boju . . . Na poti nazaj v Italijo je nadziral bombardiranje točk na Madžarskem in v Rumuniji.

Urednikova pošta

Politična aktivnost v Euclidu, Ohio

Euclidski Slovenci in Hrvatje se živo zanimajo za jesensko federalne, državne in okrajne volitve. Organizirali so Euclidski Roosevelt - Lausche kampanjski odbor, katerega naloga bo, da pri jesenskih volitvah zmaga demokratska glasovnica.

V nedeljo 10. septembra ob 1:30 uri popoldne tá odbor otvori v imenu Slovencev živčih v državi Ohio, kampanjo za volitev Frank J. Lauscheta za guvernerja države Ohio, pod mlilni nebom na vrtu Slovenskega društvenega doma v Euclidu, O. Kampanjski odbor si je začrtal, da bo po možnosti otvoril kampanje s povorko, v kateri bodo nastopile narodne noše in vežbalni krožki. Na vrtu bo govorniški oder, na katerem bodo izvajane solistov in duetov pevške točke. Glavni govornik bo naš odlični rojak in kandidat za guvernerja Frank J. Lausche. Poleg njega bo nekaj izbornih govornikov toda le omejeno število, da bodo imeli posestniki dovolj časa za prosto zabavo.

V domovi dvorani bo ples in pod košato senco pa več točnic za sveže in mrzlo pivo. Ves čisti dobiček tega dneva je določen za Lauschetov kampanjski fond.

Prijazno se opozarja Slovence, živče širom države Ohio, posebno pa iz Clevelanda in okolice naj se že danes odločijo, da bodo ta dan gostje in posetniki tega narodnega dneva, kateri naj bo manifestacija naše narodne zavesti za sina, po kraljevski poti, da se vrne v domovino.

Odbor bo zelo hvaležen onim našim ženam, ki imajo narodne noše, da svojo udeležbo pripravijo, hvaležen vežbalnim krožkom, če bi pri povorki nastopili in hvaležen vsakomur, kdorkoli je pripravljen pri zgodovinskem dnevu sodelovati.

Ce se bomo Slovenci zavedali važnosti tega dneva in dneva, ki bo prvič zabeležen v zgodovini našega življa v novi domovini, bi moral biti vsak navzoč, da s tem demonstrira moč našega naroda, kateri trdno in strumno stoji za sinom slovenske matere, ki se vsled poštenja in bistroumnosti povpenja na višek državnega administratorja. Narod, dvigni glave, dan se bliža, ko bo v prestolici države TVOJ in MOJ brat nosil prapor ameriške beginje SVOBODE. Sodeluj in zgodovina ti bo hvaležna.

Euclid Roosevelt - Lausche kampanjski odbor

Marta Ostenso

STRASTNI BEG

(Nadaljevanje)

Sven je kratko pozdravil in oddrdal naprej. Toda Thorvaldson je videl Judito. To sta sodila po hihitanju, ki se je čulo za njim.

"No, saj ga do jutri ne bo videl, kvečjemu zjutraj. Medtem bova pa že v mestu," je izpregovoril Sven in stisnil Juditi roko. Ta mu je naglo odvrnila in nervozno stisnila njegovo.

Dotiklaj roke je razvnel Svena. Hipoma je pozabil vse nevarnosti, ki so jima pretile na potovanju in je potegnil Judito k sebi na kolena. Oklenila se ga je in se čutila ob tem prijetno majhno in slabotno. Sven jo je objel z obema rokama, s katerima je držal vajete, in tako sta se vozila vse do Nykerka, ne da bi se bila presleda.

III

Thorvaldu je bila ta burka všeč. Preveč všeč, da bi jo mogel zamolčati. Ni bilo še prepozno, da ne bi našel Kaleba budnega, če bi se odpeljal na njegovo kmetijo. Zategadelj je zavel, ko je dospel na cesto, kjer je ležalo Kalebovo posestvo, proti vzhodu k njegovi pristavi.

Kaleb je baš nameraval odrediti zastran varnosti na nočne ogleda, ko je pridrdral Thorvald do dvorišnih dveri.

"Ne bom se dolgo mudil," je dejal Kaleb z voza. "Imel sem nekaj v mislih, kar bi morda rad vedel."

Kaleb je uprl oči vanj. "No, na dan z besedo, prijatelj, kar na dan z besedo!" Minila ga je strpljivost spriču tega Thorvaldsona.

"Ej, nemara boš še rad čakal," je odvrnil Islandec vesel svoje premoči ob tej priliki. "Povej mi no, čemu je tvoja brhka hčerka na poti v Nykerk, ko so vsi drugi na veselici?"

Kaleb je molčal, toda le trenutek. "Oh!" se je zahihital. "Beda si, Thorvald, bedak si! Dekle ne pojde v Nykerk. Prijatelju naše učiteljice tam z zapada je šla naproti. Ne, ne, Thorvald."

Thorvald je nagnil glavo nazaj. "Ne tako hitro, Kaleb, ne tako hitro. A kdo drugi je bil poleg nje ko tisti mladec Sven Sandbo? Ha, ha!" Zakrenil je konja in se smeje odpeljal.

Kaleb je stal na cesti in gledal za njim. Težka glava se mu je povisila. "Ušla je, ušla je!" je mrmral sam pri sebi. Nato ga je zgrabila peklenska besnost.

Planil je k skednju in odpahnil vrata. Prasnil je z vžgalico in pogledal steno, kjer je nekoč tlačala sekirica. V brunu je rezala zev, kajti zaradi težke sekire se je bil trnil les odkrnil. Toda sekirica je ležala na tleh, še vedno globoko v odkrnjenem lesu. Kaleb se je vrnil z gumna in veter mu je upihnil vžgalico.

IV

Fusi Aronson je požigal tisti dan vrbovje, da bi iztrebil gozdišče in ga drugo leto preoral. Vrbovje je raslo na močvirnatem zemljišču, poraslem z visoko travo. Preden je dovršil delo, ga je prehitela noč. Mož je skrbno pohodil vsako iskrico, ki jo je bil opazil. Prišel je požigati vrbovje ne daleč od Garovega lesa—lesa, ki je bil prej njegov. Prepričan je bil, da ni ostala na kraju izžganega pasu živa niti iskrica. Toda dan je bil podmolkel in nezanesljiv. Pod noč je zavel veter.

Tleči pepel pod gostim črnim tkivom požgane trave je pričel rdeče žareti. Tlenje je naglo prešlo na bilke suhe trave, ki je preostala, se razširilo pod prsteno skorjo na vrbove korenine, kjer je zatel iskre veter in jih zanesel v gozd. Ker je ves dan krog in krog preveval ozračje vonj dima gorečih Fusijskih vrb, se Sandbovi, ki so

ostali doma, niso brigali za to. Veter je pihal naravnost proti jugu in potemtakem vonj dima ni prodril takoj na Garovo pristavo pa zapadu. Toda v čudovito kratkem času se je dvignil proti nebu plamen nalik ognjeni pahljači in je zaviral proti jugu.

V

Kaleb je potihoma stopil v kuhinjo. Videl je Amalijo, ki je sedela v hiši in se sklanjala nad pletenjem. Skrbno je zaprl vrata za seboj.

"Naposled je torej prišlo, eh?" se je zahihital. Amalija se je ozrla proti njemu. Stopila je za korak naprej in odložila pletenje na mizo. Nekaj ni bilo v redu. Toda tako zgodaj vendarle ni mogel o Juditi ničesar zvedeti.

Kaleb je stal pred njo in skrivlval roke za hrbtom.

"Povedala mu boš, Amalija," je izpregovoril tiho. "Še nocoj mu boš povedala."

"Kaj — komu?" je zajecjala Amalija.

"Dobro veš, kaj mislim. Hi! Nalašč si jo pustila z doma, vedela si, kaj bo, eh? Zdaj pa pojdeš h Klovacevim in poveš svojem krasnemu sinčku, kako je s tem! Ali si pripravljena za na pot?"

Amalija ga je postrani pogledala. "Ne," je siknila skozi zobe. "Nikoli ne."

"Ne pojdeš, kaj? Bomo videli, ali pojdeš ali ne!" Potegnil je roke iz za hrbta in Amalija je zagledala velik bič.

"Odoči se, Amalija, odoči se! Zvedel bo tako ali tako, toda rajši vidim, da mu poveš sama. Pred kratkim me je napadel, toda hočem mu dokazati, da imam prevzvišeno srce, da bi mu dal šilo za bodilo!" Dvignil je obrvi in se ji nasmehnil.

"Pravim ti, da mu ne bom povedala!" je vzkliknila Amalija. Kaleb je stopil za korak bliže, prepričan, da jo bo kakor navadno ustrahoval zgolj s svojim pogledom. Toda Amalija mu je kljubovalno gledala iz oči v oči, ne da bi se prihulila.

Pripognil se je in ji zapičil pogled v oči. Toda v njenih očeh ni bilo niti sence strahu. Prvikrat v svojem življenju se Amalija ni zbal Kaleba.

Mož je zavihital bič in oplazil. Obraz mu je spriču njene trme prebledel od jeze. Kam je izginila njegova oblast nad ženo? Zašibila se je, kadar se ji je bič zarezal v meso, toda niti enkrat ni zakricala.

"Ne cviliš, kaj? Ti dobro de, kaj? Ali pojdeš? Ne? Pokažem ti, komu si se postavila po robu. Pokažem ti!"

(Nadaljevanje)

Društveni koledar

SEPTEMBER

- 9. septembra, sobota. — Društvo "Comrades" št. 466 S. N. P. J., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 16. septembra, sobota. — Ženski odsek Slovenskega delavskega doma — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
- 16. septembra, sobota. — Društvo "Spartans" 576 SNPJ., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 23. septembra, sobota. — Društvo "Napredne Slovenke" št. 137 SNPJ., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 24. septembra, nedelja. — Ženski odsek SDD — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

25. septembra, sobota. — Jugoslav Camp" št. 293 W. O. W., plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

26. novembra, nedelja. — Skupni krožki Progresivnih Slovenk — prireditve v SDD.

26. novembra, nedelja. — Miss Ann Svigel, koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

30. novembra, četrtek. — Zahvalni dan, pevski zbor "Zarja", koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na Waterloo Rd.

7. oktobra, sobota. — Slovenska ženska zveza št. 41 — ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

7. oktobra, sobota. — Društvo Svobodomislne Slovenke št. 2, S. D. Z., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma St. Clair Ave.

8. oktobra, nedelja. — Čitalnica SDD — prireditve v dvorani S. D. Doma.

8. oktobra, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar", predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

14. oktobra, sobota. — Društvo Slovenske Sokolice št. 442 S. N. P. J., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

15. oktobra, nedelja. — Letna jesenska veselica društva Združene Slovence št. 23 S. D. Z. v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd.

21. oktobra, sobota. — Ženski odsek SDD — ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

21. oktobra, sobota. — Društvo "Clevelandski Slovenci", št. 14, S. D. Z., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

22. oktobra, nedelja. — Ples društva "Waterloo Grove" št. 110 W. C. v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

22. oktobra, nedelja. — Zajednički dan H. B. Z., koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

28. oktobra, sobota. — Mladinski odsek Slov. ženske zveze ples v S. D. Domu.

28. oktobra, sobota. — Društvo "Carniola Tent" št. 1288 The Maccabees, ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

29. oktobra, nedelja. — Društvo Washington št. 32 S. Z. Z. prireditve v S. D. Domu.

29. oktobra, nedelja. — Farma S. N. P. J., koncert in proslava ob priliki 5. letnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

OKTOBER

- 1. oktobra, nedelja. — Ženski odsek SDD — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
- 7. oktobra, sobota. — Slovenska ženska zveza št. 41 — ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
- 7. oktobra, sobota. — Društvo Svobodomislne Slovenke št. 2, S. D. Z., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma St. Clair Ave.
- 8. oktobra, nedelja. — Čitalnica SDD — prireditve v dvorani S. D. Doma.
- 8. oktobra, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar", predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
- 14. oktobra, sobota. — Društvo Slovenske Sokolice št. 442 S. N. P. J., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 15. oktobra, nedelja. — Letna jesenska veselica društva Združene Slovence št. 23 S. D. Z. v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd.
- 21. oktobra, sobota. — Ženski odsek SDD — ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
- 21. oktobra, sobota. — Društvo "Clevelandski Slovenci", št. 14, S. D. Z., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 22. oktobra, nedelja. — Ples društva "Waterloo Grove" št. 110 W. C. v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.
- 22. oktobra, nedelja. — Zajednički dan H. B. Z., koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
- 28. oktobra, sobota. — Mladinski odsek Slov. ženske zveze ples v S. D. Domu.
- 28. oktobra, sobota. — Društvo "Carniola Tent" št. 1288 The Maccabees, ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 29. oktobra, nedelja. — Društvo Washington št. 32 S. Z. Z. prireditve v S. D. Domu.
- 29. oktobra, nedelja. — Farma S. N. P. J., koncert in proslava ob priliki 5. letnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

NOVEMBER

- 4. novembra, sobota. — Društvo "Glas Clevelandskih Delavcev" št. 9, S. D. Z., plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 5. novembra, nedelja. — Ženski odsek SDD — Ples v SDD.
- 5. novembra, nedelja. — "Glasbena Matica", koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 11. novembra, sobota. — Društvo "Slovenec" št. 1, S. D. Z. plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 12. novembra, nedelja. — Dr. "V boj" št. 53 SNPJ — prireditve v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
- 12. novembra, nedelja. — Podružnica št. 39 SANS, prireditve s programom v avditoriju Slovenskega narodnega doma, St. Clair Ave.
- 18. novembra, sobota. — Društvo "Sv. Katarina" št. 29 Z, S. Z., plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 19. novembra, nedelja. — Mladinski pevski zbor SDD — prireditve v SDD.
- 19. novembra, nedelja. — Blaue Donau, koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma St. Clair Ave.

- 25. novembra, sobota. — "Jugoslav Camp" št. 293 W. O. W., plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 26. novembra, nedelja. — Skupni krožki Progresivnih Slovenk — prireditve v SDD.
- 26. novembra, nedelja. — Miss Ann Svigel, koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
- 30. novembra, četrtek. — Zahvalni dan, pevski zbor "Zarja", koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na Waterloo Rd.

DECEMBER

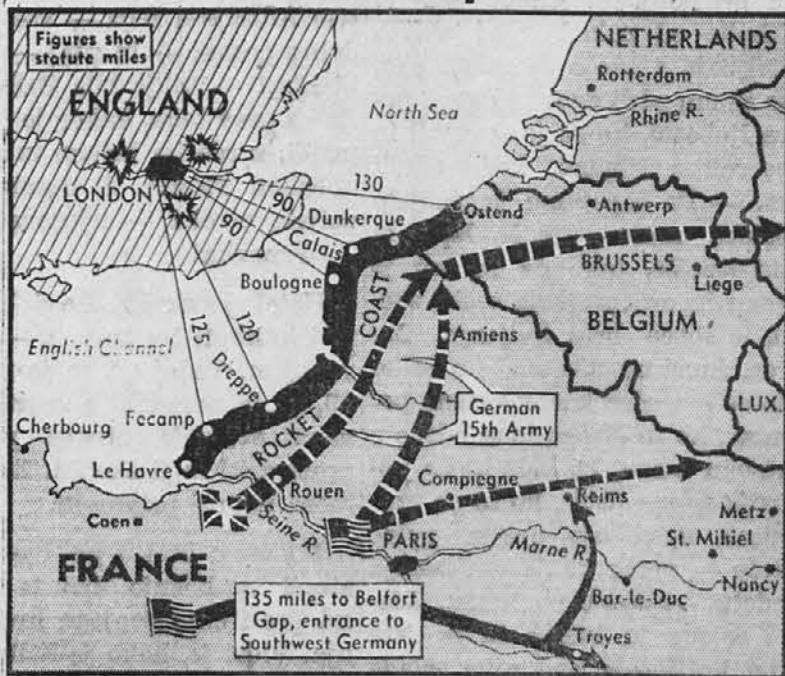
- 2. decembra, sobota. — Croatian Pioneers H. B. Z., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 3. decembra, nedelja. — Društvo Združeni bratje št. 26 S. N. P. J. — ples v S. D. Domu.
- 9. decembra, sobota. — Progresivne Slovenke, plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
- 10. decembra, nedelja. — Ženski odsek S. D. D. — Ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
- 10. decembra, nedelja. — Krožek št. 3, Progresivnih Slovenk priredi igro v Slovenskem društvenem domu, na Recher Ave.
- 25. decembra, ponedeljek. — Socialistični klub št. 49 J ples v S. D. Domu na Waterloo Rd.
- 30. decembra, sobota. — Maccabees Red Jackets, ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 31. decembra, nedelja. — Pevski zbor "Jadran" — Silvestrova zabava v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
- 31. decembra, nedelja. — Slovenski narodni dom in Klub društev Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

- ga doma, Silvestrov večer v obeh dvoranah Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 1945
- 6. januarja, sobota. — Društvo "Napredne Slovenke" št. 137 S. N. P. J., plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
  - 13. januarja, sobota. — Glasbena Matica, plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
  - 20. januarja, sobota. — Društvo Kristusa Kralja KSKJ, plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
  - 27. januarja, sobota. — St. Vitus Boosters Club, ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
  - 3. februarja, sobota. — Društvo "France Prešeren" št. 17 S. D. Z., plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
  - 10. februarja, sobota. — Workman's Benefit Society, ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
  - 11. februarja, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar", predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
  - 17. februarja, sobota. — Društvo "Comrades" št. 566 S. N. P. J., plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
  - 10. marca, sobota. — Croatian Pioneers H. B. Z., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
  - 1. aprila, nedelja. — (Velika noč) Društvo "Spartans" št. 576 S. N. P. J., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
  - 7. aprila, sobota. — Društvo "Cleveland" št. 126 S. N. P.

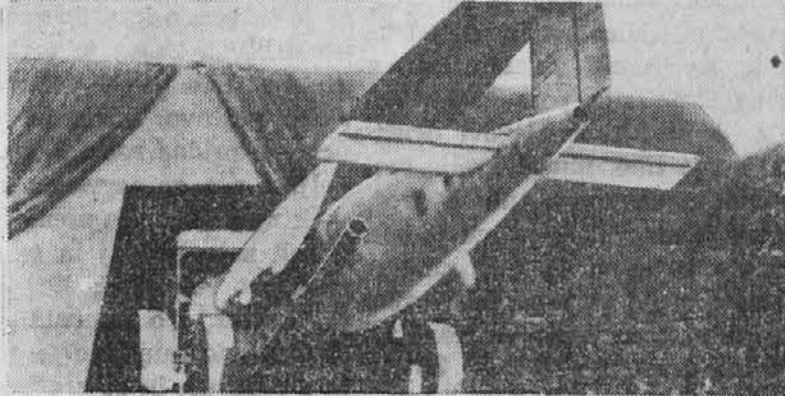
- J., plesna veselica v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
- 14. aprila, sobota. — Slovenska Ženska Zveza, plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
- 15. aprila, nedelja. — Glasbena Matica, koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 5. maja, sobota. — Croatian Pi-

- oneers, ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 6. maja, nedelja. — Croatian Pioneers Bowling Tournament v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
- 27. maja, nedelja. — Društvo Sv. Vida, št. 25, KSKJ, proslava 50-letnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

More Than One Way to Skin a Cat

Courtesy of THE STANDARD OIL CO. (OHIO)—34

Knowing that frontal assault probably would be too costly a way to stop German robot bomb attacks on England, Allies also know there's more than one way to skin a cat. Hence, Allied columns make surprise thrusts up French coast to pinch off "rocket coast" area, isolate and destroy the German 15th Army, which guards sectors holding robot bomb launching installations, as shown on map. Extensions of arrows show possible Allied drives into Germany, following general routes Germans took in invading France and Low Countries. Photo below shows German robot bomb being wheeled into cavern holding launching platform.

Set Up 'Ye Old Gun Shoppe

In "Ye Old Gun Shoppe," part of an ordnance unit attached to the 32nd division in New Guinea, all size small arms are repaired by trained ordnance men. The unit does light and medium maintenance work, repairing everything from large artillery pieces to the smallest watches. This is one of the first units to be set up as the troops move ahead.

Točna postrežba

Trgovcem, obrtnikom in posameznikom bodo zastopniki "Enakopravnosti" točno in zadovoljivo postregli, najsibo pri oglaševanju ali poročevanju novic, ako jih pozovete, da se pri vas zglasijo.

Za st. clairsko okrožje ter za newburško in zapadno okolico je zastopnik:

Mr. John Renko, 1016 E. 76 St.

Za collinwoodsko in euclidsko okolico:

Mr. John Steblaj, 1145 E. 169 St.,
IVanhoe 4680

* FAT FACTS *

SAVE LIVES
MORE USED KITCHEN FAT IS NEEDED TO BLAST THE TAKE-OFF RAMPS HITLER USES TO LAUNCH HIS "BRAINLESS BUZZ BOMB" ROBOTS.

USED KITCHEN FAT IS HELPING TO STOP THE HORROR SCENES AND HUMAN SUFFERINGS CAUSED BY HITLER'S ROBOTS.

KITCHEN FAT IS NEEDED! TURN IN EVERY POUND FOR CASH AND EXTRA RATION POINTS!

ZAVAROVALNINO

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd. preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

Endicott 0718

Back the Attack!
BUY MORE THAN BEFORE

ČRNA ŽENA

Zgodovinska povest
Priredil Javoran

(Nadaljevanje)

Kakor lahko krila ptica je tekel proti svojemu domačemu kraju, po njegovi glavi pa je brzelo tisoč različnih misli — o njegovi preteklosti sedanjosti in prihodnosti. Kakor da je dihnilo od nekdaj vanj veliko življenje s svojo mogočno silo, so se mu zdeli dnevi njegove prve ljubezni, ko se je seznanil in poročil z Nigano. Toda minili so. — Pa zopet mu je zasijalo solnce sreče — in še lepše in prijetejše, tako da se mu je vsa njegova prejšnja sreča zdelala le senca brez življenja. Zares, dnevi njegove sreče z Zalko so se mu zdeli kakor krasna pomlad, ko se široka loka odene z visoko travo, ko bele breze pokrije zeleno listje, ko se po gredicah upogibajo cvetja polne rože — sploh ko je vsa zemlja odeta v razkošnem krasu. Zdelo se mu je, kakor da je tiste dni kraljevala nad njim mlada kraljica pomlad, ki je bila prišla od daleč na brzih vetrovih, na jasnih oblakih ter z zmagovito silo posedla zemljo, da je utrdila v njegovi družini svoje tiho, mirno kraljestvo, silno in samozavestno v svoji moči. Toda kakor da mu je bila usoda zavistna ali ljubosumna: solnce sreče se je nagnilo proti zapadu, porumenele so trave na zelerati, breze so boječe zašepetale, cvetje se je osulo z rož. Lepa kraljica pomlad se je postarala, sovražniki so planili v deželo in prinesli smrt njenemu kraljestvu. Zdelo se je, da je odšla vsa ona krasota na brzih vetrovih, na temnih oblakih in da je njeno kraljestvo padlo, od koder je vzkilo — oni strašni večer, ko ga je odvedla Nigana. Prišla je jesen. Pa zopet si je ustanovil novo srečo.

Bogve koliko misli bi se mu bilo še vrnilo v glavo, da ni nadenadoma obstal in moral obrniti pozornost drugam: stal je že tik ob brdskem polju in le še za par lučajev so bile od njega oddaljene brdske hiše. Da, vse so še stale, tako prijazno in pa tako domače druga poleg druge — samo tam, kjer bi morala biti njegova hiša — toda kaj naj pomeni to? — Ali ne stoji na istem mestu novo poslopje? — Da, vsekakor. Toda bila je le majhna lesena hišica, nič večja kakor čebeljak. France si ni mogel razložiti, kdo in čemu je postavil to leseno zavetišče. Ko je tako zrl proti vasi, je

naenkrat postalo živahno pri Anželjevi hiši. Pred skednjem se je sušil širok ograbeč sena, katerega so na vsak način hoteli še danes spraviti. Ravno kar se je prikazal svak z grabljami na ramenu, za njim hlapec, potem Anželjeva žena — vse je še dobro poznal — in zdaj — veliki Bog! — to je bila Zalka — Zalka prav tako, kakor jo je zapustil, z rdečim krilom in snežnobelimi rokavi. Z desnico je peljala otroka — njegove dete — Francka!

Hotel je skočiti čez bližnji plot in hiteti čez travnik — njeje v objem. Tedaj pa se je spomnil, da jo nenadno in nepričakovano svidenje utegne preveč prestrašiti in ji škoditi. Zato jo mora naprej pripraviti. Po vsem životu se tresoč je stopil za bližnjo lipo in dalje zrl proti cilju svojega hrepenenja. Videl je, kako je Zalka položila dečka na kup sena, kako se je ta veselo igral in radostno poskakoval. Zalka je prišla za grablje. Bila je še vedno ista sloka postava, imela še vedno urne in pridne roke. Neka neodoljiva sila ga je vlekla tjakaj — k njeje. Da se je premagal, je stisnil zobe skupaj in se prijel za lipovo vejo. Toda kaj je bilo to? kaj naj t o pomeni? — Tako prijazno zaupljivo je govorila s hlapcem in se zraven smejala tako veselo in čvrsto, kakor bi njenega obličja še nikdar ne bila zagrnila nesreča in kakor bi njenega srca še nikdar ne bila obtežila velika skrb — in zdaj, medtem ko je krepko držala za grablje, je začela peti, tako jasno in veselo kakor ptič, ki ne more več prikrievati svojega veselja. To je bil njen sveži, čisti in mehkodoneči glas, ki ga je v prejšnjih časih tolikokrat tako očaral in vzradostil. Danes pa mu je ta glas rezal srce kot mrzel, ostro nabrušen nož in skoro je kričnil na ves glas, tako ga je zabojelelo. — Torej ga je resnično pozabila? — Izpred oči, iz spomina? — Kako so torej ženske nestalne, hitre, vihrave! — Če bi zdaj stopil pred njo, kako bi ga pač pogledala z debelimi očmi in se prestrašila! — Kaj šele, če bi izvedela njegovo skrivnost; potem bi šele bežala pred njim! — Ponovno se je moral ozreti tja proti njeje, toda čim dalje je opazoval njeno brhko postavo, tem tesneje mu je postalo pri srcu. Slednjic se je ojunčil in se začel počasi in

oprezno plaziti ob plotu nazaj proti cesti. Nova misel mu je namreč šinila v glavo. Sklenil je iti v Radovljico k župniku, ki ga je bil poročil z Zalko in katerega je zelo spoštoval zaradi njegovega dobrega srca in njegove prijaznosti in uljudnosti. Pri njem je hotel poizvedeti vse razmere in ga prositi za svet.

Stopil je čez plot in potem šel po polju kakih sto korakov, da bi prišel do meje. Tu je ves utrujen legel pod košate veje mogočne smreke. Vzdihoval je kakor bolnik v zadnjih trenutkih pred smrtjo, prsi so se mu močno dvigale in usta so neprestano šepetala usodne besede: — "Zapušen — pozabljen!"

Ni opazil, da se je solnce že zdavnaj začelo pomikati proti zatonu in da so temnomodre sence dreves in gričev postajale vedno daljše in daljše, pa tudi vedno bolj motne in nerazločne. Hladen veter je privel od Stola sem in povzročil skrivnostno šepetanje na vrhovih smrek in jelk. Sedaj se je vzdramil tudi Bregar in stegnil roki. Pa kljub mehku in toplemu zraku, ki ga je obkroževal, je vendar prešinjal vse njegove ude mrz, tako da se je ves tresel. Nekaj minut je še stal in premišljeval, potem pa je šel počasi naprej po travniku. Prišel je do poti, ki je peljala s ceste na Brda. Zdjaj je podvizal sloka postava, in obstal kakor okamenel. Kakih deset korakov pred njim je bila naslonjena na velik kamen lesena klopa, na njeje je sedela ženska postava, črno oblečena in črno pokrita; obraz pa si je zakrivala z rokama. Nekaj trenutkov je France stal kakor nem, potem se je pa približal ženi. — Ko je ta zaslišala njegove korake, je prestrašeno skočila pokonci — tri, štiri srčne udarce dolgo sta si zrla oba kakor ocharana drug drugemu v oči — potem sta pa kriknila oba obenem: "France!" — "Zalka!"

In že sta bila v objemu. Oba sta čutila, kako sta se tresla po životu, in dolgo, dolgo nista mogla izpregovoriti nobene besede, nobene zloga; držala sta se samo v tihem objemu in pustila, da sta govorili srci. Slednjic je začela Zalka stoka-joče govoriti: "O, France, je-li mogoče? Ali je resnica? — Pa vsaj ne sanjam? — O, sreče — prevelike sreče! . . . Danes zjutraj sem šla na božjo pot k Mariji na Blejsko jezero in sem jo tako iskreno goreče prosila, naj mi ona zopet vrne tebe, če še živiš, — in zdaj si tu. — France! . . . France!"

Zopet se mu je naslonila na prsa. "Zalka", je ječljal France ves srečen, pa vendar poln bojazni

in skrbi, medtem ko je njegov topel diih božal Zalkino velo lice. "Zalka, tako si ljubezniva in tako dobra; — — — toda nemara — nemara bi me ne mogla več ljubiti, če bi vedela vse. — — — Skoro si ne upam ti razodeti vse resnice . . . Ah da bi ti bil vsaj prej to storil!"

"France", je zakričala žena vsa presenečena in prestrašena, "nikdar več se ne smeja ločiti! Saj vendar ostaneš pri meni?" "Če me ti še hočeš, seveda," je stokal mož.

"France, da bi te ne hotela, — — — ko sem vendar štiri leta jokal za teboj in hrepenela po tebi noč in dan! — Saj si vendar moj ljubi, ljubljeni mož." Obmolknila sta. Francetu se je trgalo srce, a moral je na dan z besedo: "Zalka, nikdar se ne prestraši — enkrat ti moram povedati, da boš na jasnem . . . Zalka — jaz nisem tvoj mož! . . ."

"France," ga je jokaje prekinila žena, "saj naju je vendar duhovnik poročil kot moža in ženo!" (Dalje prihodnjič)

Mali oglasi

RADIO POPRAVILA
Pridemo iskati in pripeljemo nazaj. Eno-dnevna posluga
Rhoades Radio
5817 Broadway Michigan 5900

ELITE ELECTRICAL CO.
11719 St. Clair Ave.—GL. 7728
Popravljamo električne in hišne predmete. Pridemo iskati in nazaj pripeljemo. Naša posebnost so popravila radio aparatov.

Uradnice društva

Carniola Hive,
št. 493 T. M.

Predsednica Jennie Dolenc, 573 East 140 St.; tajnica Frances Zugel, 6308 Carl Ave., He. 3809. Bolniška tajnica in zapisničarica Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN. 4758. — Nadzorice: Frances Tavčar, Mary Gačnik in Anna Hasty. Lieut. Com. Josephine Stwan. Past Com. Mary Bolta; Chaplain Pauline Debevec; Mistress at arms Mary Mahne; Sergeant Pauline Zigman; Picket Mary Schmidt.

Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu, asesment se pa pobira vsakega 25. v mesecu v sobi št. 1 Slov. nar. doma, 6417 St. Clair Ave.

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKESKE ZA OSKRBNICE
za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj.
Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah
The Ohio Bell Telephone Co.

Pospešite dan zmage!

Izvrstna prilika za delo pri 100% izdelovanju kritičnih vojnih predmetov.

Potrebuje se moške

Shear operatorje in pomočniki, punch press operatorje in pomočnike, line inspektorje, packerje in nakladalce ter metal stamping inspektorje.

Geometric Stamping Co.

VOJNA TOVARNA
1111 E. 200 ST.
IV. 3800

Hiši naprodaj

Na 1538 E. 32 St. — za 2 družini, po 6 in 6 sob.
Na 1371 E. 32 St. — 6 sob bungalov. Obe hiši ste v dobrem stanju in v obeh so kopalnice. Za podrobnosti pokličite MUIberry 0289, po 4. uri popoldne.

Proda

ali v najem zaradi bolezni in starosti se odda dobrodošlo mesno in grocerijsko trgovino — Wholesale & Retail. Prednost imajo Slovenci. Zelo dobra prilika za podjetnega človeka, ker tu obstoji klavnica in se kupuje od tukajšnje okolice živa živina za trgovino. Za pojasnila pišite na LINCOLN MARKET, c/o Frank Groser, Rock Springs, Wyo.

Proda se

kuhinjsko peč, belo porcelanasto, na drva in premog. Pripravna za na farmo. Proda se tudi več drugih komadov pohištva. Za naslov se poizve v uradu tega lista.

Stanovanje iščejo

Mirna družina s 4 odraslimi osebami, išče stanovanje 6 sob, med E. 55 in E. 75 St., blizu St. Clairja, spodaj. Kdor ima tako stanovanje na razpolago, naj pokliče po 4. uri: Liberty 3260.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Dajte vaš fornec sčistiti sedaj! Boljša postrežba in boljše delo. Fornec in dimnik sčiščen po "vacuumu"
\$4 do \$6

National Heating Co.

Postrežba širom mesta
Fairmount 6516

Gene's Tavern

9201 HOUGH AVE.
Fini obedi
Posebnost: rebra, kokoše in steaki
PIVO — VINO — ZGANJE
Gene in Al, lastnika

James F. Miller

ZLATAR
670 E. 105 St., GL. 1517
Diamanti, zapestne in žepne ure in vsakovrstna fina zlatnina

MOŠKE IN ŽENSKESKE

se potrebuje za splošna tovarniška dela
6 dni v tednu
48 ur dela na teden
Plača za ZAČETEK
Moški 77½c na uro
Ženske 62½c na uro
Morate imeti izkazilo državljanstva.
Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.
Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.
National Carbon Co., Inc.

Strojni operatorji
Punch Press operatorji
Drillpress operatorji
Broch operatorji
Short Cut Lathe operatorji
Znotranji in zunanji brusarji
Milling Machine operatorji
Dip Tank barvarji
Oskrbniki fornecov
Težaki in vozniki
Visoka plača od ure in "overtime"

The Cleveland Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

Mali oglasi

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopijih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service

1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

Oglašajte v

Enakopravnosti

Za delavce

C
G
B
DOM
clevelandskih najboljših delovnih RAZMER
nujno potrebuje moške IN ženske
Plača od ure med najvišjimi

TOVARNA Z BODOČNOSTJO

Tri posredovalnice za delo
1368 West 3rd Street severno od Superior, blizu Square
880 East 72nd Street severno od St. Clair Ave.
17000 St. Clair Ave. glavna tovarna
odprto dnevno 8:30 zj. do 5. pop. ob sobotah do 12. poldne.
Zaprto ob nedeljah

Ali ste potrebni vitaminov

Če se počutite trudne in nervozne, zaužite vitamine, ki so najboljši na trgu. Dobite jih v naši lekarni za 97c.

Mandel Drug Lodi Mandel

PH. G., PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. večer. Zaprta ves dan ob sredah.

Buckeye Grill

pod novim vodstvom EMILE SHEHAB, last. 776 EAST 152nd ST.
Zganje vseh popularnih vrst po 25c kozarec. Vino in pivo ter pregrizek.

Loree A. Wells

Dostojanstveni pogrebi po zmerenih cenah
od \$125 do \$1,000
CEDar 7038

Naprodaj imamo posestva;

hiše za eno in dve družini, v bližini slovenskih cerkva na vzhodni strani mesta.

EDWARD A. PERK REALTOR

5710 Portage Ave. — MI. 3660

KUPITE IN PRIHRANITE PRI PTAK'S

Grand — Magic Chef — Roper plinske peč. Kombinacijski grelci na premog in plin ter na olje. Oddajte vaše naročilo za ledenico in pralni stroj SEDAJ!

PTAK'S

5416 Broadway. Odprto do 9. zv.

MI POTREBUJEMO AVTE

Plačamo najvišje cene
St. Clair Olds Co.
10642 St. Clair Ave. GL. 7314

VAŠI ČEVLJI

bodo zgedali kot novi, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar

16131 St. Clair Ave.

Izvršujemo popravila na vsakovrstnih harmonikah
Dajemo pouk na harmonike po priznanih učiteljih

Charles M. Mosberger

3442 W. 63 St. — ME. 0048

WAR WORDS

Kupujte vojne bonde in vojnovarvalne znamke, da bo čimprej poračeno osiše in vas, kar ono predstavlja!

Robot Bomb Victim Dug Out Alive

A FEW MINUTES AFTER a robot bomb had exploded in this row of houses "somewhere in southern England," civil defense workers—including women—were on the spot to save lives, quench fires, clear wreckage, restore any essential services damaged. This was the result of only one of the 5340 robot bombs launched by the Germans up to August 2. The woman was dug out of the wreckage and is shown being carried to an ambulance over the remains of her home.